

Útmutató kiadvány az emberkereskedelem külföldi áldozatainak beazonosításához

A kiadvány „Az emberkereskedelem áldozatainak sikeres beazonosítása a BÁH eljárásai során” című projekt keretében készült / 2017

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

A Kiadvány a Belső Biztonsági Alap társfinanszírozásával megvalósuló „Az emberkereskedelem áldozatainak sikeres beazonosítása a BÁH eljárásai során” című, BBA-5.3.4-16-2016-00001 számú projekt keretében került összeállításra.

NYILATKOZAT

A kiadványban kifejtett nézetek kizárólag a szerzők közelítésmódját tükrözik, ami nem feltétlenül egyezik az Európai Bizottság és Magyarország Belügyminisztériuma álláspontjával. A kiadványban foglaltakért sem az Európai Bizottság, sem Magyarország Belügyminisztériuma nem tehető felelőssé.

ÍRTA

Berkes Márton
Kis-Molnár Flóra
dr. Marton András
dr. Szabó Szilvia
dr. Weidinger Brigitta

SZAKMAI LEKTOR

Németh Ágnes (ORFK)

GRAFIKA/NYOMTATÁS

Duna-Mix Kft. / Vác

BEVEZETÉS

Az emberkereskedelem Európában és világszerte is az egyik legjövődolgozóbb személy elleni bűncselekmény. Az áldozatok elsősorban kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek, de különösen veszélyeztetettek a hazájukat elhagyó külföldiek, közülük is a nők és a kísérő nélküli kiskorúak. Jelen kiadvány abból a szándékból született, hogy hozzájáruljon azon munkatársak érzékenyítő képzéséhez, akik mindennapi munkájuk során emberkereskedelem áldozataival találkozhatnak, s ezáltal a potenciális áldozatokkal rendszeresen érintkezésben lévő szakemberek képesek legyenek az áldozattá válás jeleinek felismerésére és a megfelelő segítségnyújtásra.

Az útmutató átfogó képet ad az emberkereskedelem jelenségéről és az emberkereskedelem elleni küzdelem jogszabályi környezetéről, ismerteti az áldozat-azonosítás ajánlott technikáit, eligazítást nyújt az áldozat-irányítást illetően, s röviden felvázolja az áldozatsegítés hazai rendszerét.

AZ EMBERKERESKEDELEM FOGALMA

Az emberkereskedelem tilalmát a magyar jogrend a legmagasabb jogforrási szinten rögzíti az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdésében.

Az Alaptörvénnyel összhangban a **Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény** 192. §-a leírja a bűncselekmény törvényi tényállását. A definíció szerint emberkereskedelem bűncselekményét követi el,

„aki mást elad, megvásárol, elcserél, ellenszolgáltatásként átad vagy átvesz, illetve az a) pontban meghatározott cselekmény megvalósítása érdekében szállít, elszállít, elrejt vagy másnak megszerez, illetve aki mást kizsákmányolás céljából elad, megvásárol, elcserél, átad, átvesz, toboroz, szállít, elszállít, elrejt vagy másnak megszerez.”

A **2011/36/EU irányelv** 2. cikke az alábbiakat mondja ki az emberkereskedelemmel kapcsolatban:

„Személyek kizsákmányolás céljából való toborzása, szállítása, átadása, rejtétege vagy fogadása – az adott személyek

feletti ellenőrzés megváltoztatását vagy átadását is ideértve – fenyegetéssel, erőszakkal vagy egyéb kényszer alkalmazásával, emberrablással, csalással, megtévesztéssel, hatalommal vagy a kiszolgáltatott helyzettel való visszaélés révén, illetve anyagi ellenszolgáltatásnak vagy előnyöknek valamely személy felett ellenőrzést gyakorló személy beleegyezésének megszerzése érdekében történő nyújtásával vagy elfogadásával.”

Ezzel lényegében azonos definíciót rögzít az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalának (UNODC) égisze alatt 2000-ben elfogadott **Palermói Jegyzőkönyv**.

Az emberkereskedelem elkövetője főszabályként bárki lehet, így a kinézet vagy kor, esetleg a tettes neme nem szabad, hogy megtéveszzen minket.

Elkövetési magatartásként a Btk. számos magatartást felsorol. Ezek közé tartoznak a(z)

- adásvétel jellegű magatartások:** tekintettel arra, hogy adás-vétel tárgya csak dolog lehet, a természetes élő személy esetében ez semmis szerződést keletkeztet, illetve bűncselekmény valósul meg. Ilyen magatartás az átadás, átvétel, adás-vétel és a csere.
- szállítási jellegű magatartások:** csak akkor minősülnek emberkereskedelem bűncselekményének, ha azoknak a célja az első, vagyis az adásvételi jellegű magatartások megvalósítása. Ilyen magatartás a szállítás, elszállásolás, elrejtés és a másnak megszerzés. Nem minősül emberkereskedelemnek, ha az elkövető valakit elrejt az otthonában, de a szándéka nem irányul egyik adásvételi magatartásra sem.

Fontos a kizsákmányolás mint elkövetési magatartás pontos meghatározása, melyet maga a Btk. is külön nevesít, a 2011/36/EU irányelv pedig minimálisan a következőket érti alatta:

- a prostitúció révén történő kizsákmányolást vagy a szexuális kizsákmányolás más formáit;
- a kényszermunkát (vagy szolgáltatásokat);
- a koldulást;
- a rabszolgatartást vagy a rabszolgatartáshoz hasonló gyakorlatot és a szolgásgot.

AZ EMBERKERESKEDELEM ÉS EMBERCSEMPÉSZET ELHATÁROLÁSA

A köz- és sajtónyelvben az embercsempészet és az emberkereskedelem gyakran szinonimaként használatos, azonban a kettő között lényeges különbségek mutatkoznak.

Az embercsempészet törvényi definíciója értelmében **embercsempész** az, aki az államhatárnak más által a jogszabályi rendelkezések megszegésével történő átlépéséhez segítséget nyújt vagy erre előkészületeket tesz.

A két kategória között eltéréseket az alábbi táblázat mutatja.¹

EMBERKERESKEDELEM		EMBERCSEMPÉSZET
Kizsákmányolás	CÉLJA	Pénzbeli vagy egyéb előny
Nem számít	BELEEGYZÉS	Igen
Nem szükségképpen	NEMZETKÖZI JELLEG	Mindenképpen
Személy elleni	BŰNCSELEKMÉNY	Állam elleni

A fentiek tekintetében az emberkereskedelem tehát rendelkezik egy pozitív és egy negatív feltétellel az embercsempészetéhez képest. Többetként jelentkezik az embercsempészet tényállásában, hogy minden esetben az államhatár átlépése a cél. Az emberkereskedelem ezzel szemben nem szükségképpen feltételez államok közötti mozgást, noha a valóságban az emberkereskedelem és embercsempészet gyakorta kéz a kézben jár. A másik oldalról közelítve, az emberkereskedelem az áldozatok mozgásán kívül egyfajta kizsákmányoló vagy adásvétel jellegű magatartást is hozzárendel az elkövető magatartásához.

Az eddigiekben a „vegytiszta” kategóriákat mutatuk be, ahol az embercsempészetnek ügyfelei vannak, akik beleegyeznek a szállításukba (és fizetnek érte), az emberkereskedelmet pedig megkülönbözteti a kény-

¹ Windt Szandra (szerk.): Információs kézikönyv a Belgium, Hollandia és Magyarország között működő, az emberkereskedelem áldozatait segítő Transznacionális Irányítási Mechanizmusról. Budapest, Magyarország Belügyminisztériuma, 2015. 15.

szerítés valamely formája. Az élet azonban sokszor maga is összemosza a két kategóriát, amennyiben az embercsempész szolgáltatásainak igénybe vevői is kizsákmányolást szenvednek el, tehát akaraton kívül áldozattá válnak – ilyenkor a két bűncselekmény ún. anyagi halmazatban áll.

EMBERKERESKEDELEM A JELENLEGI MIGRÁCIÓS TRENDEK TÜKRÉBEN

A napjainkban zajló fegyveres konfliktusok és a válságövezetekben tapasztalható körülmények okán a hazájuk elhagyására kényszerülő emberek sokkal kiszolgáltatottabbak, sérülékenyebbek, miután rövid idő alatt kell sorsdöntő döntéseket hozniuk. A nemzetközi konfliktusok kedveznek az emberkereskedelemmel foglalkozó bűnszervezetek számára – nem pusztán azzal, hogy nagy tömegeket mozgatnak meg –, mivel a konfliktusokban részt vevő fegyveres csoportok gyakran használnak gyermekkatonákat, a nőket és a gyermekeket emellett az a veszély is fenyegeti, hogy szexuális rabszolgáskorba vetik őket. Az elmúlt évek nemzetközi kutatásai alapján az emberkereskedelem áldozatai között megnőtt a férfiak és gyermekek aránya, a kereskedelem céljait tekintve pedig megugrott azon külföldiek száma, akikkel szemben a kényszermunka bűncselekményét követik el.²

A jelenleg a világban zajló fegyveres konfliktusok esetében nehézkes az emberkereskedelem klasszikus fogalmait alkalmazni. Számos esetben maguk az áldozatok sem tekintik magukat annak, ami tovább nehezíti egy átfogó, valós kép felvázolását. Az áldozatok sok esetben igyekeznek elkerülni a hatóságokkal történő találkozást, áldozati mivoltukat tudatosan titkolják, mivel félnek az esetleges őrizetbe vételtől, illetve a kitoloncolástól. Tartanak továbbá kéregetés és prostitúció esetén a vádemléstől, utóbbira sok esetben „túlélési eszközként” tekintenek, illetve gyakorta nem pénzbeli, hanem természetbeli fizetségért (pl. szállás fejében) vállalják önként a prostitúciót.³

² UNODC: Global Report on Trafficking in Persons. 2016, 8. (Az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának jelentése). Elérhető: www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

³ ICMPD: Targeting Vulnerabilities: The Impact of the Syrian War and Refugee Situation on Trafficking in Persons. 2016, 12. (A Nemzetközi Migrációs Politikát Fejlesztő Központ jelentése). Elérhető: www.icmpd.org/fileadmin/ICMPD-Website/Anti-Trafficking/Targeting_Vulnerabilities_Short_Version_EN__08-02_.pdf

A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) 2017 első felében zajlott primer kutatása szerint a közép-mediterrán útvonalon Olaszországba érkezettek közül elsősorban a marokkói, szenegáli, ghánai, nigériai, szudáni, eritreai, szomáliai és bangladesi állampolgárok vallják magukat áldozatnak (90 százalékos körüli értékek), míg észak-afrikai társaik szignifikánsan kisebb arányban nyilatkoztak így. A megkérdezettek 67 százalékát az útja során akarata ellenére feltartóztatták, hosszabb-rövidebb ideig fogva tartották az embercsempéssel történő megegyezést követően. A megkérdezettek csaknem felét az embercsempészek munkára kényszerítették vagy egyezés esetén nem a megígért összeget kapták az elvégzett munka után. A kizsákmányolást az áldozatok szinte egyöntetűen útjuk líbiai szakaszán szenvedik el. A kérdőíves adatfelvétel kimutatta, hogy a kelet-mediterrán útvonalon érkezettek nagyságrenddel kisebb számban válnak áldozattá (9%), s esetükben jellemzően a munkacélú kizsákmányolás merül fel. Általánosságban megállapítható, hogy nagyobb az esélye az áldozattá válásnak egyedül utazók, férfiak, a célországban rokonsággal nem rendelkező migránsok körében, valamint azok esetében, akiknek az utazása egy évnél tovább tart.⁴

A harmadik országbeli állampolgárok kizsákmányolását illetően az emberkereskedők és embercsempészek útvonalai egybeesnek, azaz Afrika és Ázsia felől a nyugat-európai országokba irányulnak. A legtöbb esetben az embercsempészek által – komoly összegekért – Nyugat-Európába eljuttatott bevándorló csak a célállamban válik áldozattá, de ott már nem mer a hatóságokhoz fordulni, tekintettel arra, hogy illegálisan tartózkodik az adott országban. Az emberkereskedők gyakran hamis okmányokkal látják el az áldozatokat,⁵ melyre a hatóságoknak szintén kiemelt figyelmet kell fordítaniuk. Sűrűn tapasztaljuk például, hogy kiskorúakat nagykorú részére kiállított okmánnyal látják el.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 2016. évi kiutastási statisztikája alapján leggyakrabban előforduló származási országok térségéről az emberkereskedelem szempontjából a szakirodalom az alábbiakat írja le.

⁴ IOM: Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond – The Human Trafficking and Other Exploitative Practices Prevalence Indication Survey. 2017, 3–6. (A Nemzetközi Migrációs Szervezet elemzése) elérhető: http://migration.iom.int/docs/Analysis_Flow_Monitoring_and_Human_Trafficking_Surveys_in_the_Mediterranean_and_Beyond_14_June_2017.pdf

⁵ UNODC, i.m. 60.

⁶ Windt, i.m. 20, 22.

TÉVHIT

1. Az emberkereskedelem áldozata csak nő és gyermek lehet.
2. Az emberkereskedelem áldozata tisztában van áldozati mivoltával, és mindent megtesz azért, hogy a hatóságok segítsenek rajta.

VALÓSÁG

1. Az emberkereskedelem áldozata férfi is lehet, számuk növekedésnek indult az utóbbi években.
2. Az emberkereskedelem áldozata nem minden esetben tekint magára áldozatként, és nem szívesen kerülne a hatóságok látókörébe.⁶

A dél-ázsiai térségből érkező külföldiek (Magyarországon elsősorban pakisztáni és bangladesi állampolgárok) esetében az emberkereskedelem áldozatainak 60%-a felnőtt korú, esetükben 85%-ban a kényszermunka végeztetése az emberkereskedők célja.

Az észak-afrikai térségből érkező harmadik országbeli állampolgárok (hazánkban főképp marokkóiak és algériaiak) esetében az emberkereskedelem áldozatainak 38%-a felnőtt nő, a kereskedelem célja 44%-ban kényszermunka végeztetése, az áldozatok csaknem 40%-ában pedig szexuális kizsákmányolás. A közel-keleti térségből érkező személyek helyzete összetettebb, mivel esetükben felmerül az üldöztetés elől történő menekülés, amely egy speciális, még kiszolgáltatottabb helyzetet eredményez (hazánk szempontjából elsősorban a szíriai, afgán és iraki ügyfelek relevánsak).

Az emberkereskedelem Európában azonosított áldozatainak jelentős része szexuális és munkacélú kizsákmányolás áldozata, illetve elszórt esetekben szervkereskedelemmel is találkozhatunk. Az áldozatokat gyakran nem idegenek, hanem közeli ismerősök (szexuális kizsákmányolás esetében akár rokonok) veszik rá, hogy önként Európába utazzanak, a jobb élet, munkalehetőség, párkapcsolat reményében.⁷

⁷ MYRIA: Trafficking and Smuggling in Human Beings – Annual Report 2015. (A Belga Szövetségi Menekültügyi Központ jelentése) 45. Elérhető: www.myria.be/files/Annual-report-2015-trafficking-and-smuggling-full.pdf

A potenciális áldozatokat befolyásoló ún. „push” és „pull” faktorok, melyek elősegíthetik a toborzás sikerességét az elkövetők részéről⁸

PUSH	PULL
magas munkanélküliségi ráta, ahol a munkaerő-piac nem nyitott a női munkavállalók előtt	jobb életkörülmények ígérete, lehetőség a felsőoktatásban történő részvételre
szexuális vagy etnikai diszkrimináció (a „loverboy” elkövetők sikerességének egyik oka)	elfogadás, nyitott társadalom képe a célállamról
szociális infrastruktúra összeomlása	igény az olcsó munkaerőre, ami miatt az áldozat reálisnak látja megélhetését
egyéb körülmények: háború, üldöztetéstől való félelem	már meglévő diaszpórák jelenléte; biztonságos, stabil állam képe

AZ ÁLDOZAT

Az emberkereskedelemnek bárki áldozatul eshet nemre, korra vagy más hovatartozásra tekintet nélkül. Az áldozattá váláshoz valamilyen speciális tulajdonság megléte éppen ezért nem szükséges. Emiatt az ügyintézőnek minden ügyfél esetében meg kell vizsgálnia annak a lehetőségét, hogy az emberkereskedelem áldozata.

A bűncselekmények áldozatainak definícióját a 2005. évi CXXXV. törvény a bűncselekmények áldozatainak segítéséről és az állami kárenyhítésről tartalmazza. Ennek értelmében az áldozatsegítő szolgálatokhoz azok fordulhatnak, „*akik Magyarország területén elkövetett bűncselekmény vagy szabálysértés áldozatai, vagy ilyen bűncselekmény vagy szabálysértés közvetlen következményeként hátrányt (testi vagy lelki sérülés, érzelmi megrázkódtatás, illetve vagyoni kár) szenvedtek el.*”

A jogszabály ezt követően taxatív felsorolja azokat, akik áldozattá válhatnak, de nem nevesíti külön a harmadik országból származó személyeket. Azonban az emberkereskedelem bűncselekmény speciális jellegére tekintettel a jogszabály szövegét tágan kell értelmeznünk, s nem a taxatív felsorolást kell alapul venni, hanem az általános megfogalmazást, amely absztrakt módon fogalmaz,

következésképpen abba bárki beletartozhat. Ennek fényében az azonosítást a harmadik országbeli állampolgárok esetében is el kell végezni, illetve szükség esetén biztosítani számukra az áldozatsegítő programokban való részvételt.

A fent hivatkozott törvényi definícióból kitűnik, hogy maga a bűncselekmény minden esetben feltételez egy cselekvést egy személy részéről, azonban ez soha nem lehet az áldozat által végrehajtott cselekvés. Előfordulhat, hogy a bűncselekmény passzív alanya (az áldozat) aktívan részt vesz a bűncselekmény megvalósulásában. Az áldozat szempontjából kiváltképpen fontos, hogy ő nem a bűncselekmény elkövetője vagy társtettese, még akkor sem ha a bűncselekmény megvalósításához bármilyen aktív magatartással hozzájárul (pl. az emberkereskedő utasítására félrevezeti az állami szerveket).

Az ügyintézőknek éppen ezért fontos elvonatkoztatni az áldozat magatartásától, hiszen lehet, hogy az éppen kényszer hatására cselekszik. Téves eljárási cselekmény, ha az ügyintéző az áldozat félrevezető jellegű magatartását vagy annak sértetti beleegyezését értékelve nem állapítja meg az áldozatiságot, hiszen az áldozat általában félelemben vagy megtévesztésben van, vagy az emberkereskedő által kifejtett olyan más hatás alatt, amely képtelenné teszi, hogy helyzetét megfelelően felmérje.

AZ EMBERKERESKEDELEM ÁLDOZATAINAK BEAZONOSÍTÁSI MÓDSZEREI, SZEMÉLYES KÖRÜLMÉNYEK

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal látókörébe emberkereskedelem áldozata elsődlegesen az alábbi helyszíneken és szituációkban kerülhet:

- a külföldit rendőri igazoltatást követően a Hivatal valamely regionális igazgatóságára előállítják, mivel személyazonossága és/vagy tartózkodásának jogcíme nem tisztázott;
- az illegális migráció megelőzése és visszaszorítása érdekében a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, a Rendőrség, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a munkaügyi szervek és a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (Integrált Vezetési Központ) által lefolytatott komplex mélységi ellenőrzések lefolytatása során;
- ritkább esetben az illegálisan tartózkodó külföldi önként jelentkezhet a hatóságnál;
- folyamatban lévő menekültügyi eljárás esetében a tranzit zónák egyikében;
- a BMH befogadó állomásán.

Az áldozat beazonosítására irányuló eljárás során szükséges vizsgálni az előállítás körülményeit (pl. feltehetően bordélyházként működő „hotelben” bérelt szobát, vagy egy fő férfi kíséretében feltűnő számú kiskorú utazik), az idegenrendészeti meghallgatás során pedig kiemelt figyelmet szükséges fordítani a lehetséges áldozat személyes körülményeinek (magyarországi lakhatás, megélhetés, a Magyarországra történő beutazás célja, munkavállalás körülményei, munkát követő szabadidő stb.) feltárására. A meghallgatást lefolytató ügyintéző feladata egyúttal a meghallgatott személy szemrevételezése során szembevető jelek összegzése, úgymint szexuális munkára utaló ruházat viselése, csukló környeki sérülések stb.

A tartózkodási jogosultsággal rendelkező, azt hosszabítani kívánó külföldiek esetében különös figyelmet kell fordítanunk a leadott igazolások valóságtartalmára, összevetve őket a tartózkodási célként megjelölt tevékenységgel, illetve ez esetben is megemlítendő a ruházat tisztasága, az ápoltság, a kérelmező ügyintézés során tanúsított magatartása (pl. testbeszéd, megszólalhat-e

a kísérője mellett), a nyelvtudás esetleges hiánya, a kérelmekben gyakran visszatérő lakcímek, a kérelmező feltüntetett munkabére stb.

A magyar jogalkotó az emberkereskedelem áldozatainak azonosítási rendjéről szóló 354/2012. (XII.13.) Korm. rendeletben fekteti le az azonosító eljárás szabályait. Ez leszűkíti az alkalmazhatóság körét, amikor kimondja, hogy „*amennyiben az azonosítást végző szerv hatáskörébe tartozó eljárása során vagy egyébként olyan magyar állampolgárra, vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyre vonatkozóan, akiről alappal feltehető, hogy az emberkereskedelem áldozata, ezen helyzetről hivatalos tudomást szerez vagy azt egyébként észleli, vele azonosító bejelentést folytat le.*”

A kormányrendelet azonban megfelelő kiindulási pont a harmadik országbeli állampolgárok meghallgatása során is. Az azonosító eljárásban a fenti kormányrendelet 1. mellékletként csatolt, 2016–2017 folyamán korszerűsített adatlapot kell használni.⁹

TÉVHIT

3. Az emberkereskedelem áldozatát bezárják az elkövetők, nem engedik szabadon mozogni. Éppen ezért csak és kizárólag rendőri beavatkozás útján kerülhet a hivatal látókörébe.

VALÓSÁG

3. Az áldozatok – általában szoros ellenőrzés alatt – mozoghatnak, hivatalos ügyeiket maguk intézhetik.

⁸ Windt, i.m. 18–19.

⁹ Az azonosító adatlap megtalálható jelen kiadvány Mellékletében (a 17–22. oldalon).

Általános személyes körülmények, melyek utalhatnak arra, hogy áldozattal találkozunk

KOR	Általánosságban elmondható, hogy ritka az időskorú áldozat, mivel jóval kisebb az igény mind a szexuális kizsákmányolás, mind a kényszermunka terén az idősebbekre („csicskáztatás”, segélyekkel vagy nyugdíjjal való visszaélés esetén viszont ez a korosztály is érintett).
NEM	A szexuális kizsákmányolás általában nőket érinti, de a fiatal fiúk iránti kereslet is megnövekedett. A munkacélú kizsákmányolás egyaránt érinti mindkét nemet.
SZÁRMAZÁSI HELY	Általában szegényebb régiók, ahol korlátozottak a munka- és tanulási lehetőségek.

Az Európai Unió sem dolgozott ki egységes, a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó iránymutatást vagy javaslatot, de számos érzékenyítő tréninget támogat, illetve aktív szerepvállalásával lép fel szervein keresztül az emberkereskedelem elleni küzdelemben. Megemlíthető például az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség (FRONTEX) által határőrök részére szervezett szeminárium, amelyhez 2011-ben tréneri kézikönyvet (*Anti-trafficking Training for Border Guards-Trainer's Manual*) állítottak össze a tagállamok és érintett nemzetközi szervezetek segítségével. A kézikönyv segítséget nyújt az érzékenység fejlesztésében, illetve olyan speciális készségek elsajátítását segíti elő, mint például a megfelelő interjúztatási technika.

Az Európai Unió továbbá a diplomáciai és konzuli személyzet részére is kidolgozott egy kézikönyvet (*Handbook for diplomatic and consular personnel on how to assist and protect victims of human trafficking*), amely szintén az emberkereskedelem lehetséges áldozatainak a felismerését, illetve azonosítását hivatott elősegíteni, de leírja a biztonságos adatkezelésre és a hazautaztatásra vonatkozó ajánlásait is.

AZ AZONOSÍTÓ BESZÉLGETÉS

A magyar jogi szabályozás az áldozattá válásra utaló jelek között a megjelenés, személyes körülmények, munkavégzés körülményeinek kapcsán három kategóriát különít el: nagy, közepes, valamint kis valószínűsége utaló jeleket. Szükséges megjegyezni, hogy a jelek nem bizonyítékok, hanem indikátorok, amelyek együttes megléte további eljárási cselekményeket tesz szükségessé.

A jogszabály mellékletében felsorolt áldozati mivolta utaló jelek nagy része nem magához a konkrét azonosító beszélgetéshez kötődik – azok egyszerű szemrevételezés, a külföldi előállításának vagy önkéntes megjelenésének körülményeiből leszűrhetők. Javasoljuk, hogy amennyiben a szemrevételezés vagy akár a becsatolt iratok alapján alapos gyanú merül fel, hogy az ügyfél emberkereskedelem áldozata lehet, kezdeményezzünk egyszerű párbeszédet. Ha a kérdéseink nem oszlatták el a gyanúnk, haladéktalanul értesítsük a felettesünket és kezdeményezzük azonosító beszélgetés lefolytatását. Nem kötelező mindazonáltal, hogy az azonosítást a hivatali ügyintéző végezze. Különösen indokolt esetben (amennyiben az adott ügyteher mellett az azonosító eljárás irreális többletmunkával járna), elegendő az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat vagy a területileg illetékes (járás) áldozatsegítő szolgálat értesítése a 14-15. oldalon található telefonos elérhetőségek egyikén.

Ami az azonosítás módszertanát illeti, az áldozattá válás valószínűsége az adott kategóriában fennáll, ha két nagy valószínűsége utaló jel, vagy egy nagy valószínűsége utaló és egy közepes/kis valószínűsége utaló jel, vagy két közepes valószínűsége utaló jel és egy kis valószínűsége utaló jel együttesen jelen van. Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően

emberkereskedelem áldozata, ha az áldozattá válás valószínűsége valamennyi kategóriában fennáll.

Szem előtt kell tartanunk ugyanakkor, hogy a menekültügyi és idegenrendészeti eljárás során a jelek többségének együttes fennállása sem utal minden kétséget kizáróan emberkereskedelem áldozatává válásra.

Megjelenés

NAGY VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL	KÖZEPES VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL	KIS VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL
<ol style="list-style-type: none"> 1. Valószínűleg gyermek; 2. Látható sérülések (zúzódások, égetésnyom, vágás stb.); 3. Kezeletlen fertőzések jelei; 4. Látható alultápláltság; 5. Testi fogyatékoság; 6. Terhesség. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kimerültség jelei; 2. Elhanyagolt, szegényes ruházat; 3. A végzett munka jellegének nem megfelelő ruházat; 4. Tipikusan szexuális tevékenység végzéséhez viselt ruházat. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Túlzott, indokolatlan idegesség.

A Hivatal eljárása során a fentiekből érdemes kiemelni a nagy valószínűsége utaló jelek közül a kiskorúságot; a meghallgatás során érdemes kitérni arra, hogy a gyermek miért hagyta el hazáját és családját, kikkel utazik, hogyan és miből tartotta el magát, illetve milyen személyes, érzelmi kapcsolatban áll a vele együtt utazókkal.

A közepes valószínűsége utaló jelek közül szempontunkból kiemelendő a ruházat figyelmes vizsgálata. Mivel az esetek egy jelentős részében a külföldiek nem önként jelennek meg a hatóság előtt az idegenrendészeti eljárás során, a túlzott idegességet önmagában nem tarthatjuk megalapozott kiindulási pontnak, de

érdemes megvizsgálni, hogy egy csoportos előállítás során a meghallgatott személy bizonyos személyek jelenlétében válik-e csak idegessé. Legális tartózkodás esetén a ruházat szemrevételezése kiemelt fontosságot kaphat, kiváltékelően helyszíni ellenőrzés alkalmával, amennyiben a becsatolt iratok alapján azok a munkavégzéshez nem megfelelőek – például gyári munkás esetén védőruházat helyett egyszerű hétköznapi viselet.

A fentiek közül a személyazonosító okmányok hiányán kívül mindegyik jel kiemelkedő fontosságú lehet az áldozat megállapítására irányuló eljárás során.

Személyes körülmények

NAGY VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL	KÖZEPES VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL
<ol style="list-style-type: none"> 1. Nem rendelkezik személyazonosító okmányokkal vagy azok az őt kísérő személy birtokában vannak. 2. Annak jelei, hogy a személy szabad mozgását korlátozzák, ellenőrzik. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. A munkahely azonos a szálláshellyel. 2. Nem tudja a szállása címét. 3. Folyamatosan változó szálláshely. 4. Szegényes, nem lakhatás céljára szolgáló, alkalmatlan szálláshely.

Munkakörülmények/tevékenység végzésének körülményei

NAGY VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL	KÖZEPES VALÓSZÍNŰSÉGRE UTALÓ JEL
1. Munkaideje (tevékenység végzésének időtartama) kirívóan hosszú.	1. Munkaszerződés nincs, vagy a tényleges munkakörülmények annak nem felelnek meg.
2. Fizetés egy részének vagy egészének elvonása.	2. A munkavégzés valamennyi feltételét egyoldalúan a munkaadó állapítja meg.
3. Nem tudja megmondani a munkahelye címét.	3. Az azonosításba bevont személy abban a hiszemben van, hogy tartozik a munkaadónak.
4. Kiugróan magas(nak beállított) közlekedési, lakhatási, étkezési költségek.	4. A munkavégzés helye nem rendelkezik a megfelelő munkavédelmi felszerelésekkel.
5. Nők esetében, külföldi azonosításnál: otthon hagyott, 3 évesnél fiatalabb gyermek(ek).	5. A munkavégzés (feladatvégzés) helye folyamatosan változik.

A munkakörülmények vizsgálata azért fontos, mert a Hivatal eljárásaiban az emberkereskedelem áldozatává vált harmadik országbeli állampolgárok többsége nem a nemzetközi védelem iránti kérelem elbírálására irányuló eljárások során azonosítható, hanem a komplex mélységi ellenőrzés vagy például a tartózkodási engedély hosszabbítására irányuló eljárás során, amikor az adott személy ismét a hatóság látókörébe kerül. Ekkor az áldozattá válás megkezdődött vagy már megtörtént, azonban az áldozat gyakran ekkor sem ismeri fel az őt ért jogsértést, kizsákmányoló munkájára mint egyetlen haszonszerzési lehetőségnek tekint.

A beazonosítást hátráltatja, hogy az áldozatok befolyásolására nem csak fizikai erőszakkal van lehetőség: az elkövetők gyakran folyamodnak érzelmi zsaroláshoz. (Egyik tipikus fenyegetés, hogy elárulják az áldozat családjának, hogy szexmunkásnak szegődött.) Az azonosítást az sem könnyíti meg, hogy az áldozatokban szegényérzet munkál saját helyzetük miatt (férfiak esetében ez kiemelkedően magas arányban játszhat közre), s így gyakorta abban bizakodnak, hogy a megalázó munkakörülmények csak félreértésből adódnak. Az azonosító beszélgetés – és az egész eljárás – további nehezítő körülménye az ügyintéző számára, hogy az emberkereskedelem áldozatai poszt-traumatikus szimptomákat (PTSD) mutathatnak. Ezek kezelésére az ügyintéző ugyan nincsen felkészülve (és felkészítve),

de felismerve a traumára utaló jeleket az eljárás korai fázisában, a megfelelő áldozatsegítő szolgálatokhoz irányíthatja az ügyfelet.

Ezen traumatizált ügyfelek meghallgatásának nehézsége, hogy az áldozatok adott esetben kifejezetten tagadják áldozati mivoltukat, egyes részleteket elfelejthetnek, és a kieső részeket akár képzelt, de általuk valósnak vélt elemekkel tölthetik ki, ami gátolja a tényfeltérési eljárást.¹⁰

¹⁰ OSCE: Trafficking in Human Beings: Identification of Potential and Presumed Victims. 2011, 49. (Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet jelentése). Elérhető: www.osce.org/secretariat/78849?download=true

További, jogszabályban nem nevesített indikátorok, amelyek áldozatra utalhatnak

1	A külföldi más személy engedélyére vár, hogy beszélhessen.
2	Teljes szociális elszigetelődés, noha a külföldi huzamosabb ideje Magyarországon él.
3	Korlátozott kapcsolatfelvételi lehetőség a családdal.
4	Ha házi rabszolgaság áldozata: a külföldi családdal él, de velük minimálisan érintkezik, külön étkeznek.
5	Ha szexuális kizsákmányolás áldozata: a külföldi főleg olyan szavakat ismer magyarul, amelyek alapvetően a szexuális munkához kapcsolódnak.
6	Ha kényszermunka áldozata: a munkáltatótól függ a szállás, a munkába járás és egyéb szolgáltatás is, a munkahelyen idegen nyelven címkézik fel az utasításokat és hiányoznak a munkabiztonsági, egészségügyi előírásoknak megfelelő táblák, matricák.

Mind az idegenrendészeti, mind a menekültügyi eljárás során kiemelt figyelmet kell fordítani az áldozatok speciális igényeire. Javasoljuk az alábbiak megfontolását és mérlegelését abban az esetben, ha egy áldozatnak vélt személyt hallgat meg a Hivatal ügyintézője:¹¹

- A meghallgatást megelőzően törekedjünk a nyugodt, zavartalan légkör megteremtésére (ivóvíz, mosdóhasználat, meghallgatás során zsebkeendő biztosítása, stb.);
- A meghallgató helyiségben folyadék állandó biztosítása;
- A meghallgatás során sűrűn beiktatott szünetek segíthetnek az áldozatnak, hogy rendezze a gondolatait;
- Az áldozatot és az esetlegesen jelenlévő elkövetőt teljes mértékben különítsük el, lehetőleg ne találkozzanak egymással (szexuális kizsákmányolás esetén gyakran felmerül, hogy az áldozatok közül egy idő múlva a prostituált maga is a bűncselekmény elősegítőjévé válik fiatal lányok toborzásával, így érdemes figyelni az áldozatok egymás közötti interakciójára is);
- Az áldozatok általában tartanak a hatóságoktól, ezért az egyenruhás rendőrök félelmet kelthetnek bennük, szemben a civil ruhát viselő ügyintézőkkel.

¹¹ Vera Institute for Justice: Screening for Human Trafficking. 2014. 4-8. (Non-profit szervezet útmutatója az Egyesült Államok Igazságügyi Minisztériuma számára). Elérhető: www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/grants/246713.pdf

A meghallgatás során a rendőr ne álljon közvetlenül a meghallgatott mögé (természetesen a biztonsági szempontok figyelembe vételével). Amennyiben jelenléte elkerülhetetlen, az áldozat által láthatóan, de mégse szembevető helyen tartózkodjon. Kerülendő a nyílt fegyverviseelés;

- A meghallgatás előtt ismertessük a meghallgatott személlyel a beszélgetés menetét, célját (ld. hogyan segíti elő az eljárást) és várható időtartamát;
- A tolmács kiválasztásánál lehetőség szerint legyünk tekintettel az áldozat nemére, s csak olyan tolmácsot alkalmazzunk, akivel kapcsolatban biztosak lehetünk benne, hogy a kérdéseket pontosan ugyanabban a formában fordítja, ahogy azokat az ügyintéző feltette;
- Törekedni kell rá, hogy az ügyintéző és a tolmács az áldozattal azonos nemű legyen, mert ez is könnyíti a megnyílást. Mindenekelőtt a prostitúció áldozatává vált férfiak esetén ajánljuk fel a választás lehetőségét, hogy milyen nemű ügyintézővel kívánja a meghallgatást lefolytatni (tolmácsra is vonatkozóan);
- Fogadjuk megértéssel, amennyiben az áldozat nem kívánja az őt ért megpróbáltatások részleteit elismételni – az események többszöri ismétlése a trauma újraélésével járhat;
- Hangsúlyozzuk az interjú során, hogy az áldozat esete nem egyedülálló, ne mutassuk ki esetleges meglepettségünket az elhangzottak miatt, illetve az ügyintéző semmiképp ne ítélkezzen afelett, hogy az áldozat hogyan és miért „dőlt be” az emberkereskedőnek;

- Érdemes nyomatékosítani, hogy a meghallgatott nem önhibájából lett áldozat, hanem egy – általában magasan szervezett – bűnözői hálózat csapdájába esett;
- Legyünk figyelemmel a kulturális különbségekre: bizonyos társadalmakban a prostitúció az áldozat közösségből történő teljes kizárásával jár, így az áldozatnak még inkább nehezebb lehet az ilyen jellegű megpróbáltatásairól beszélni;
- A meghallgatást követően ismertessük az áldozattal az előtte álló lehetőségeket (beleértve az elhelyezését), igyekezzünk megnyugtatni és biztosítsuk segítő szándékunkról;
- Az áldozat figyelmét mindig hívjuk fel arra, hogy adatait bizalmasan fogjuk kezelni, a történetét és személyes adatait csak a legszükségesebb felek ismerik meg. Mondjuk el, hogy harmadik fél kizárólag a törvényben meghatározott esetekben férhet hozzá az adataihoz.

Kiemelt figyelmet szükséges fordítani azon kiskorúakra, akik esetében felmerül, hogy emberkereskedelem áldozataivá váltak. A gyermekek meghallgatása során javasoljuk, hogy a meghallgatást olyan helyiségben folytassuk le, amely a gyermekek részére teljesen hétköznapi tárgyakat tartalmaz. A gyermekek meghallgatása során fontos, hogy kérdéseinket egyszerű és rövid formában tegyük fel, kerüljük a hosszú, összetett mondatokat – ennek érdekében a tolmács megválasztásánál is legyünk körültekintőek. Eldöntendő kérdések helyett tegyük lehetővé, hogy a gyermek saját szavaival mesélje el történetét. Ha több meghallgatás is szükséges, tartsuk szem előtt, hogy minden alkalommal ugyanaz az ügyintéző hallgassa meg a gyermekkorú áldozatot. Gyermekek áldozat esetén ne tegyünk fel direkt kérdéseket az őket ért bántalmazásról.¹²

A feltett kérdéseknek annyiban el kell térniük a klaszikus menekültügyi és idegenrendészeti jegyzőkönyvi mintáktól, hogy szükséges feltérképezni az emberkereskedelemre utaló életkörülményeket. Ha Magyarország a célország, szükséges a lakhatási (hol lakott, mekkora helyiségben hányan voltak elszállásolva, elhagyhatta-e bármikor a lakását, stb.) és megélhetési körülmények (hogyan és ki fizetett a részére, mennyi volt az átlagos havi jövedelme és költségei stb.) teljes feltérképezése, a magyarországi kapcsolati háló felderítése (ki és hogyan „szervezte be”, kikkel érintkezett tartózkodása során,

tud-e esetleg lehetséges más áldozatokról stb.), kiskorú esetében pedig szükséges a származási országbeli életviszonyok (szülők, gyám neve, lakcím, elérhetőség, milyen szerepe volt a rokonoknak az áldozattá válásban stb.) tisztázása.

A meghallgatási jegyzőkönyv kérdései kapcsán az ügyintézők az adott helyzetből kiindulva, szabadon kérdezhetnek, illetve engedhetik, hogy a külföldi – amennyiben erre készíttést mutat – szabadon vezesse a beszélgetést, tisztázó kérdések közbeszúrásával.

Az ügyintéző feladata ugyanakkor az eljárás során annak kiszűrése is, hogy a magát áldozatnak valló külföldi ténylegesen áldozat-e vagy ezzel kívánja magát kedvezőbb helyzetbe hozni a hatóságok előtt (azonnali kiutasítás és esetenként kitoloncolás elkerülése, illetve lakhatás biztosítása és pénzbeli juttatások megszerzése érdekében).

LEHETŐSÉG A REINTEGRÁCIÓRA A SZÁRMAZÁSI ORSZÁGBAN A Nemzetközi Migrációs Szervezet (IOM) reintegrációs programja

Az IOM a 2016. július 1. és 2018. június 30. közötti időszakban jelenlegi állás szerint 60 fő sérülékeny vagy krónikus betegségben szenvedő a területen tartózkodás feltételeit már nem teljesítő harmadik országbeli állampolgár részére nyújt lehetőséget a Magyarországi Támogatott Önkéntes Hazatérő, Reintegrációs és Információs Program keretein belül a reintegrációs támogatásban történő részvételre, tekintettel az érintett személyes körülményeire és speciális igényeire. A kedvezményezettek 650 euró támogatásra jogosultak (természetbeni juttatásként, illetve a Felelős Hatósággal egyeztetve akár készpénzben is). Ezen felül indokolt esetben igényelhető 3000 euró komplex reintegrációs támogatás is a Komplex Reintegrációs Támogatás Támogatott Önkéntes Hazatérőknek nevű program keretein belül.

Sérülékeny, azaz különleges bánásmódot igénylő személynek minősül a kísérő nélküli kiskorú vagy olyan kiszolgáltatott személy – különösen a kiskorú, az idős, a fogyatékkal élő személy, a várandós nő, a kiskorú gyermeket egyedül nevelő szülő, valamint a kínzást, nemi erőszakot vagy a pszichikai, fizikai, szexuális erőszak más súlyos formáját elszenvedett személy –, akiről helyzetének egyedi értékelését követően megállapítható, hogy sajátos szükségletekkel rendelkezik.

A fenti programok keretén belül a sérülékeny csoportban tartozó hazatérők számára rendelkezésre álló reintegrációs támogatás, valamint a komplex reintegrációs támogatás odaítélése mindenkor eseti alapon történik.

A HAZAI ÁLDOZATSEGÍTŐ RENDSZERBE TÖRTÉNŐ BECSATORNÁZÁS

Amennyiben az azonosításra a BMH keretei között kerül sor, az azonosítási eljárást lefolytató hivatali részleg az adatlapnak az Igazságügyi Minisztérium által működtetett webalapú rendszeren (EKAT) keresztül történő egyidejű megküldésével, haladéktalanul értesíti a területi áldozatsegítő szolgálatot.¹³ Az azonosító adatlap ezen a felületen elérhető, innen kinyomtatható, illetve elektronikus formában is kitölthető.¹⁴

Az áldozat-azonosítást követő lépcsőfok a kríziskezelés és védelem, melynek során az áldozatot tájékoztatni kell a lehetőségeiről, az elérhető szolgáltatásokról.

A támogatás érkezik az áldozatsegítő szolgálatoktól és civil szervezetektől egyaránt. A korábban hivatkozott 354/2012 (XII.13.) kormányrendelet és a 2005. évi CXXXV. törvény értelmében tájékoztatást, áldozatsegítő szolgáltatásokat nyújtanak (azonnali pénzügyi segély, pszichológiai és jogi segítség), illetve ha szükséges, védett szálláshelyre („shelter”) és egészségügyi ellátóhelyre irányítják az áldozatokat.

ÁLDOZATSEGÍTÉS MAGYARORSZÁGON

Hazánkban elsősorban az alábbi szervezetek vesznek részt az emberkereskedelem áldozatainak támogatásában:

- Konzuli hivatal
- Rendőrség
- OKIT (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat)
- Járási vagy kerületi hivatalok igazságügyi szolgálatának áldozatsegítési osztályai

¹³ Az emberkereskedelem áldozatainak azonosításának rendjéről szóló 354/2012. (XII. 13.) Korm. rendelet ezen rendelkezést tartalmazó módosítása (228/2017.) 2018. január 1-jén lép hatályba.

¹⁴ „Az emberkereskedelem áldozatainak irányítási mechanizmusát segítő, illetve az emberkereskedelem trendjeit monitorozó web alapú rendszer létrehozása” című projektben (BBA-5.4.1/2.-2016-00001) létrehozott platform a <https://emberkereskedelem.im.gov.hu> címen érhető el. A rendszerhez, amely 2017 októberétől élesben működik, az Igazságügyi Minisztérium Igazságügyi Módszertani Irányításáért Felelős Helyettes Államtitkarsága (a projekt megvalósítója) a BMH menekültügyi és idegenrendészeti szakterületeinek két-két belépési jogosultságot biztosít.

- IOM (Nemzetközi Migrációs Szervezet)
- Baptista Szeretetszolgálat
- Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület
- Lehetőség Családoknak 2005 Alapítvány
- Névtelen Utak Alapítvány

A 354/2012 (XII.13.) kormányrendelet 1. §-a értelmében az áldozattá vált személyek azonosítását az alábbi szervek végzik: egészségügyi szolgáltató, egészségügyi államigazgatási szerv, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltató, köznevelési intézmény, rendőrség, munkaügyi hatóság, konzuli tisztviselő, idegenrendészeti hatóság, menekültügyi hatóság, áldozatsegítő szolgálatok.

Az Áldozatsegítő Szolgálat korábban az Igazságügyi Hivatal alá tartozott. A 2017. január 1-jén megszűnt Igazságügyi Hivatal az áldozatsegítés és jogi segítségnyújtás szakterületein ellátott hatósági és egyes igazgatási feladatait jelenleg a kerületi és járási hivatalok, a kárpótlási szakterületen ellátott hatósági és igazgatási feladatait országos illetékességgel Budapest Főváros Kormányhivatala végzik.

MILYEN SEGÍTSÉGET NYÚJTANAK?

A magyar állam az alábbi támogatásokat nyújtja az áldozatsegítő szolgálatokon keresztül:

- általános tájékoztatás;
- áldozatsegítő szolgáltatás (pénzügyi segély, érdekérvényesítés elősegítése, jogsegély, pszichológiai tanácsadás, menedék);
- állami kárenyhítés.

Az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat az Emberi Erőforrások Minisztériuma önálló szervezeti egységként működik. Segíti az erőszak, ezen belül többek között az emberkereskedelem áldozatait. Az OKIT Magyarország területéről ingyenesen elérhető.

Telefonszám: 06-80-20-55-20

E-mail: okit@ncsszi.hu

- Ha az áldozat nem rendelkezik biztonságos szállással, az áldozatsegítő szolgálatok az áldozat erre irányuló írásos hozzájárulása esetén az azonosító adatlap megküldésével értesítik a Családbarát Ország Non-profit Közhasznú Kft. által működtetett Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálatot (a továbbiakban: OKIT).

- Amennyiben pedig egészségügyi ellátásra is szorul, az áldozatsegítő szolgálat az emberkereskedelem áldozatát az egészségügyi alapellátást biztosító szervhez irányítja, az írásos hozzájárulás és az azonosító adatlap egyidejű megküldésével.
- Az OKIT az áldozat kérésére biztosítja a védett szálláshelyen történő elhelyezést. A védett szálláshelyen az áldozat legfeljebb 90 napig tartózkodhat, ott biztonságban élhet. Ez az időtartam egy alkalommal további 90 nappal meghosszabbítható. A védett szálláshely szükség esetén biztosítja az étkezést, a ruházattal és tisztálkodó szerekkel való ellátást és a mentálhigiénés ellátást. Emellett közreműködik az áldozat érdekeinek érvényesítésében és a társadalmi reintegrációhoz szükséges intézkedések megszervezésében.
- A rövidtávú elhelyezés lejártával lehetőség van ún. kiléptető lakás igénybe vételére, illetve egyes civil szervezetek hosszú távú rehabilitációs programjában való részvételre.
- Ha az emberkereskedelem áldozata gyermek, különösképpen kísérő nélküli kiskorú, az azonosítást végző szerv haladéktalanul megindítja a hivatalos eljárást, és intézkedik a gyermekvédelmi intézményben történő elhelyezésről.
- A védett szálláson történő elhelyezésnek nem feltétele a nyomozó hatóság által kiállított, az áldozatát válást rögzítő igazolás (nem is várható el, hogy nyomozás induljon olyan esetekben, ha hazánkban kívül, kézenfekvően a kelet-mediterrán útvonalon szenvedik el a kizsákmányolást).

Megjegyzendő végezetül, hogy a jogalkotó két esetben módot ad az áldozatsegítésre olyankor is, amikor az áldozat amúgy nem bírna tartózkodási jogosultsággal. A **2007. évi II. törvény a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról** humanitárius célú tartózkodási engedély kiállítására ad lehetőséget emberkereskedelem áldozatainak számára – kézenfekvően azoknak, akik menekültként nem kvalifikálnak és kiegészítő védelemben sem részesülnek, ám szavahihetőségük nem kérdőjeleződik meg a menekültügyi eljárás folyamán.

A Harmtv. 30. §-a azon áldozatsegítő szolgálatokhoz forduló harmadik országbeli állampolgárok számára, akik a kizsákmányolást hazánkban szenvedik el, ám tartózkodási jogosultsággal (már) nem rendelkeznek, egy hónapos gondolkodási időt biztosít annak

eldöntésére, hogy a bűncselekmény felderítésében a hatóságokkal együttműködnek-e. Ezen időtartamra számukra ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolást állít ki a Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, az együttműködés időtartamára pedig tartózkodási engedélyre jogosultak.

Az emberkereskedelem áldozataivá vált harmadik országbeli állampolgárok ellátási ügyeiben eljáró szervek

BMH BPRIG Idegenrendészeti Hatósági Osztály
1117 Budapest, Budafoki út 60. „B” épület földszint
Tel.: (06 1) 463 9253

BMH DARIG Idegenrendészeti Osztály
6724 Szeged, Londoni krt. 15.
Tel.: (06 62) 549 151

BMH DDRIG Idegenrendészeti Osztály
7623 Pécs, Csend u. 3.
Tel.: (06 72) 518 760

BMH ÉARIG Idegenrendészeti Osztály
4025 Debrecen, Sámsoni út 149.
Tel.: (06 52) 503 855

BMH ÉMRIG Idegenrendészeti Osztály
3525 Miskolc, Kazinczy u. 32.
Tel.: (06 46) 504 692

BMH KDRIG Idegenrendészeti Osztály
8000 Székesfehérvár, József Attila utca 38.
Tel.: (06 22) 510 650

BMH NYDRIG Idegenrendészeti Osztály
9026 Győr, Szövetség u. 15-17.
Tel.: (06 96) 510 752

AZ ÁLDOZATSEGÍTŐ SZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGEI

ÉJJEL-NAPPAL HÍVHATÓ TELEFONSZÁM
(OKIT): **06-80-205-520**

Közvetlen területi (kerületi, járási) áldozatsegítő szolgálatok elérhetőségei:

Budapest XI. kerület	Telefon: 06-1/896-43-67	Email: gyamugy@11kh.bfkh.gov.hu
Budapest XIII. kerület	Telefon: 06-1/896-53-12	Email: barta.peter@13kh.bfkh.gov.hu
Pécs	Telefon: 06-72/795-695	Email: pecs.gyamugy@baranya.gov.hu
Kiskunhalas	Telefon: 06-77/795-320	Email: gyam.kiskunhalas@bacs.gov.hu
Békéscsaba	Telefon: 06-66/528-320	Email: bekescsaba.jaras@bekes.gov.hu
Miskolc	Telefon: 06-46/514-771	Email: gyamhivatal.miskolc@borsod.gov.hu
Szeged	Telefon: 06-62/680-517	Email: paloc.gabriella@csongrad.gov.hu
Székesfehérvár	Telefon: 06-22/795-771	Email: gyamhivatal.szekesfehervar@fejer.gov.hu
Győr	Telefon: 06-96/795-070	Email: gyamhivatal.gyor@gyor.gov.hu
Debrecen	Telefon: 06-52/550-170	Email: gyam.debrecen.jh@hajdu.gov.hu
Szolnok	Telefon: 06-56/511-574	Email: szolnokjh.gyam@jasz.gov.hu
Tatabánya	Telefon: 06-34/795-689	Email: tatabanya.gyam@komarom.gov.hu
Balassagyarmat	Telefon: 06-35/795-011	Email: titkarsag.balassagyarmat@nograd.gov.hu
Kaposvár	Telefon: 06-82/527-764	Email: paluska.annamaria@kaposvar.gov.hu
Nyírbátor	Telefon: 06-42/795-035	Email: kolonics.monika@szabolcs.gov.hu
Szekszárd	Telefon: 06-74/528-401	Email: gyamugy.szekszard@tolna.gov.hu
Szombathely	Telefon: 06-94/512-519	Email: gyam.szombathely@vas.gov.hu
Veszprém	Telefon: 06-88/550-418	Email: veszprem.gyamugy@veszprem.gov.hu
Zalaegerszeg	Telefon: 06-92/549-103	Email: csizmadia.gizella@zala.gov.hu

MIT TEHETÜNK, HA AZT FELTÉTELEZZÜK, HOGY ÜGYFELÜNK EMBERKERESKEDELEM ÁLDOZATA?

1	Jelzem a felettesemnek az ügyet és egyidejűleg gondoskodom azonnali intézkedésként a külföldi és az esetlegesen jelenlévő elkövető elkülönítéséről.
2	Azonosító eljárást indítok. Felvilágosítást adok az azonosító beszélgetés céljáról. Tájékoztatom az ügyfelet, hogy amennyiben az eljárás során megállapításra kerül, hogy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata, ám ő nem kíván további intézkedésben részt venni, adatlapját anonimizálva csak statisztikai célokra fogjuk felhasználni.
3	Lefolytatom az azonosító beszélgetést a 17-22. oldalon található űrlap szerint haladva. Minden kategóriára teszek fel kérdéseket az utaló jelek tisztázására.
4	Vélelmezzük az áldozattá válást az adott kategóriában, amennyiben 2 nagy valószínűsége utaló jel, vagy 1 nagy valószínűsége utaló és egy közepes/kis valószínűsége utaló jel, vagy 2 közepes valószínűsége és 1 kis valószínűsége utaló jel együttesen jelen van adott kategóriában.
5	Megállapítom, hogy az azonosító eljárásba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata, ha minden kategóriában fennáll az áldozattá válás valószínűsége.
6	Amennyiben az áldozat további intézkedésben részt kíván venni, tájékoztatom az áldozatsegítő szolgáltatásokról; amennyiben tartózkodási jogosultsággal nem rendelkezik, tájékoztatom az egyhónapos gondolkodási időről, illetve arról, hogy amennyiben együttműködik a hatóságokkal, részére tartózkodási engedély kerül kiállításra.
7	Az azonosító adatlapot az emberkereskedelem.im.gov.hu webes felületen vagy a 15. oldalon található elérhetőségek egyikén eljuttatom a területileg illetékes járási hivatal részére. Az OKIT gondoskodik a védett szálláson történő elhelyezésről és tájékoztatást nyújt az áldozatsegítő rendszerben elérhető szolgáltatásokról.

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

Útmutató az azonosító adatlaphoz az adatfelvevő számára

Az adatlap célja annak megállapítása, hogy az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata-e. Az azonosító beszélgetés megkezdése előtt az azonosításba bevont személyt fel kell világosítani az azonosító beszélgetés céljáról. Az azonosítás megkezdése előtt az azonosításba bevont személyt tájékoztatni kell arról, hogy amennyiben a beszélgetés eredményeként valószínűsíthető, hogy nem emberkereskedelem áldozata, vagy emberkereskedelem áldozata, de a további intézkedésekhez nem járul hozzá, az azonosító adatlap személyazonosításra alkalmatlanná tett módon, kizárólag statisztikai célra kerül felhasználásra.

Az azonosító beszélgetés során az azonosításba bevont személyt meg kell szemlélni és hozzá kérdéseket kell intézni az azonosító adatlap B. részében felsorolt mutatók (indikátor) felhasználásával. A kérdésekre adott válaszok alapján lehet meghatározni, hogy az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata-e. Minden esetben mindhárom kategóriára vonatkozóan fel kell tenni a kérdéseket. A három kategóriára vonatkozóan egymástól függetlenül kell eldönteni, hogy az adott kategóriában az áldozattá válás valószínűsége fennáll-e. Az áldozattá válás valószínűsége az adott kategóriában fennáll, ha

- két nagy valószínűsége utaló jel (első oszlop), vagy
- egy nagy valószínűsége utaló (első oszlop) és egy közepes (második oszlop)/kis (harmadik oszlop) valószínűsége utaló jel, vagy
- két közepes valószínűsége utaló jel (második oszlop) és egy kis valószínűsége utaló jel (harmadik oszlop)

együttesen jelen van.

Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata, ha az áldozattá válás valószínűsége valamennyi kategóriában fennáll.

A. rész Alapadatok

*Azonosító kód:		
*Azonosítást végző szerv megnevezése:		
*Adatlap kitöltőjének neve, beosztása		
*Adatlap kitöltőjének közvetlen elérhetősége:		
*Adatlap kitöltésének helye, ideje:		20...
Azonosításba bevont személy	neve:	
	*neme:	☐ nő ☐ férfi ☐ nincs adat
	születési helye	ország település
	születési ideje	*(év) * (hó) (nap)
	*jelenlegi tartózkodási helye (ország)	
	közvetlen elérhetősége	☐ telefon: ☐ egyéb:
	*állampolgársága	☐ magyar ☐ egyéb:
	anyanyelve	☐ magyar ☐ egyéb:
	beszél-e magyarul	☐ igen ☐ nem ☐ nem megállapítható
	azonosító okmány típusa	☐ szig. ☐ útlevél ☐ vez. eng. ☐ egyéb:
Eltartott kiskorú gyermekeinek száma: ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 4-nél több ☐ nincs adat		

A *-gal jelölt mezők kitöltése kötelező!

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

B. rész
Azonosítás

1. Megjelenés			
Valószínűleg gyermek			
Látható sérülések (zúzódások, égésnyom, vágás, stb.)			
Kezeletlen fertőzések jelei			
Látható alultápláltság			
Testi fogyatékoság			
Terhesség			
Kimerültség jelei			
Elhanyagolt, szegényes ruházat			
A végzett munka jellegének nem megfelelő ruházat			
Tipikusan szexuális tevékenység végzéséhez viselt ruházat			
Túlzott, indokolatlan idegesség			
Összesítés			*
A *-gal jelölt négyzetbe tegyen X-et, ha (1) az első oszlopban min. 2 jelzés van vagy (2) ha az első oszlopban min. 1 jelzés, a második oszlopban vagy a harmadik oszlopban szintén min. 1 jelzés van vagy (3) a második oszlopban min. 2 jelzés és a harmadik oszlopban jelzés van.			
2. Személyes körülmények			
Nem rendelkezik személyazonosító okmányokkal			
Annak jelei, hogy a személy szabad mozgását korlátozzák, ellenőrzik			
A munkahely azonos a szálláshellyel			
Nem tudja a szállása címét			
Folyamatosan változó szálláshely			
Szegényes, nem lakás céljára szolgáló, alkalmatlan szálláshely			
Összesítés			*
A *-gal jelölt négyzetbe tegyen X-et, ha (1) az első oszlopban min. 2 jelzés van vagy (2) ha az első és második oszlopban min. 1-1 jelzés van.			
3. Munkakörülmények/ tevékenység végzésének körülményei			
Munkaideje (tevékenység végzésének időtartama) kirívóan hosszú			
Fizetés egy részének, vagy egészének elvonása			
Nem tudja megmondani a munkahelye címét			
Kiugróan magas(nak állított) közlekedési, lakhatási, étkezési költségek			
Nők esetében, külföldi azonosításnál: otthon hagyott, 3 évesnél fiatalabb gyermek(ek)			
Munkaszerződés nincs			
A tényleges munkakörülmények nem felelnek meg a munkaszerződésnek			
A munkavégzés valamennyi feltételét egyoldalúan a munkaadó állapítja meg			
Az azonosításba bevont személy abban a hiszemben van, hogy tartozik a munkaadónak			
A munkavégzés helye nem rendelkezik a megfelelő munkavédelmi felszerelésekkel			
A munkavégzés (feladatvégzés) helye folyamatosan változik			
Összesítés			*
A *-gal jelölt négyzetbe tegyen X-et, ha (1) az első oszlopban min. 2 jelzés van vagy (2) ha az első és második oszlopban min. 1-1 jelzés van.			

Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően emberkereskedelem áldozata, ha az áldozattá válás valószínűsége valamennyi kategóriában fennáll (három X jelzés)!

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

C. rész
Nyilatkozatok, intézkedések

¹ Alulírott (az emberkereskedelem feltételezhető áldozataként azonosított személy neve) megértettem, hogy engem emberkereskedelem valószínűsíthető áldozataként azonosítottak. Hozzájárulok személyes adataimnak a következők szerinti továbbításához és kezeléséhez:²

(1) hozzájárulok a személyes adataimnak az áldozatsegítő szolgálat részére történő átadásához, és az áldozatsegítő szolgálat eljárása során, az abban eljáró szervek által történő kezeléséhez. Kérem, hogy a járási/kerületi áldozatsegítő szolgálat kerüljön értesítésre!

..... (alíírás)
(2) nem rendelkezem biztonságos szállással, ezért hozzájárulok a személyes adataimnak az Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat (OKIT) részére történő átadásához, és az OKIT eljárása során az eljárásban részt vevő szervek által történő kezeléséhez:

(3) egészségügyi ellátásra van szükségem, ezért hozzájárulok a személyes adataimnak az egészségügyi alapellátást biztosító szerv részére történő átadásához, és az ellátásban részt vevő szervek által történő kezeléséhez:

(alíírás)
Az eljáró szervek a személyes adataimat célhoz kötötten, kizárólag a saját eljárásuk során használják fel és azt harmadik személynek nem szolgáltatják ki. Tudomásul veszem, hogy az azonosító adatlap személyazonosításra alkalmatlanná tett módon statisztikai célra felhasználható.

Kelt:

.....
adatfelvevő aláírása

.....
az emberkereskedelem feltételezhető áldozataként
azonosított személy aláírása

Az azonosításba bevont személy valószínűsíthetően nem emberkereskedelem áldozata.

Kelt:

.....
adatfelvevő aláírása

¹ Akkor szükséges kitölteni, ha a B. rész alapján a személy vélhetően emberkereskedelem áldozata (három X jelzés).

² A (2) és (3) csak akkor jelölhető, ha az azonosított személy az (1) hozzájárulást megadta. A (2) és (3) egyszerre nem jelölhető.

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

D. rész

Az emberkereskedelem elleni fellépést segítő önkéntes adatszolgáltatás

Az emberkereskedelem súlyos és sokakat érintő bűncselekmény. Az ellene való küzdelemhez és az áldozatok segítségéhez fontos, hogy minél több információ álljon rendelkezésre. Az előbbieken alapján Ön vélhetően ezen bűncselekmény áldozatává vált. Kérjük, hogy az alábbi kérdések megválaszolásával segítse a munkánkat! Bármelyik kérdés esetén mondhatja azt, hogy arra nem szeretne válaszolni, de minden válasz segítséget jelenthet mások számára. A válaszai **név nélkül** kerülnek rögzítésre, azokat kizárólag statisztikai célokra fogják felhasználni. Köszönjük!

AZONOSÍTÓ KÓD:	
1. AZ ADATFELVÉTEL INDOKA <i>(utólag kitölthető)</i>	
☐ az áldozatot azonosításra kötelezett szervként észleltem: ☐ az áldozatot önkéntesen közreműködő szervezetként észleltem:	
2. ELJÁRÓ ÁLDOZATSEGÍTŐ SZOLGÁLAT:*	
3. ÁLDOZATOT ÉSZLELŐ SZERVEZET:*	
4. HOGYAN KERÜLT KAPCSOLATBA AZ ÁLDOZATTAL? <i>(utólag kitölthető)</i>	
☐ saját eljárásban észleltem ☐ az áldozat maga jelentkezett ☐ magánszemélyen keresztül, aki az áldozat () hozzátartozója, () barátja, () egyéb ☐ magyar hatóságon keresztül, mégpedig () rendőrség, () konzuli szolgálat, () egyéb ☐ külföldi hatóságon keresztül ☐ egyéb ☐ nincs adat	
5. AZ ÁLDOZATRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS ADATOK	
Neme:	☐ nő ☐ férfi ☐ egyéb, és pedig: ☐ nincs adat
Születési ideje:	(év)* (hó)* (nap)
Születési helye:	(ország) (település)
Vele élő 18 év alatti saját gyermekeinek száma:	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 4-nél több ☐ nincs adat
Saját háztartásában eltartott 18 év alatti gyermekek száma (saját és nem saját együtt):	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 4-nél több ☐ nincs adat
Egyéb (felnőttkorú) eltartottak száma:	☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 4-nél több ☐ nincs adat
Állampolgársága(i):	☐ egy állampolgárság, és pedig: ☐ több állampolgárság, és pedig: ☐ hontalan ☐ nem megállapítható
Anyanyelve:	☐ magyar ☐ egyéb
Beszél-e magyarul:	☐ igen ☐ nem ☐ nem megállapítható
Nem magyar állampolgár esetén a tartózkodás jogcíme a Magyarországra érkezésekor:	☐ vízum* ☐ kishatárforgalmi engedély ☐ tartózkodási engedély* ☐ letelepedési engedély ☐ ideiglenes tartózkodásra jogosító igazolás ☐ szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező harmadik országbeli állampolgár részére kiadott engedély ☐ menekültügyi eljárási döntés ☐ engedély kereteit túllépve ☐ engedély nélkül ☐ regisztrációs igazolás ☐ egyéb ☐ nincs adat
*Tartózkodásra jogosító engedély (vízum, tartózkodási engedély) esetén kérjük a cél megjelölését:	☐ családi együttélés biztosítása ☐ keresőtevékenység ☐ tanulmányok folytatása ☐ látogatás ☐ egyéb
Honnan szerezte jövedelmét az áldozattá válás előtt?	☐ Könnyűipar ☐ Nehézipar ☐ Mezőgazdaság ☐ Szolgáltatás ☐ Feldolgozóipar ☐ Kereskedelem ☐ Idegenforgalom ☐ Vendéglátás ☐ Építőipar ☐ Munkanélküli ☐ Segélyezett ☐ Nyugdíjas ☐ Tanuló ☐ Eltartott ☐ Fogvatartott ☐ Egyéb ☐ Nincs adat

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

Legmagasabb iskolai végzettsége:	☐ nincs iskolai végzettsége ☐ általános iskola osztály ☐ szakközépiskola osztály ☐ szakközépiskola érettségi ☐ gimnázium osztály ☐ gimnázium érettségi ☐ szakiskola osztály ☐ főiskolai végzettség ☐ egyetemi végzettség ☐ OKJ végzettség középfokú ☐ OKJ végzettség felsőfokú ☐ a választ megtagadta
Volt-e gyermekvédelmi szakellátásban?	☐ nem ☐ igen, nevelőszülőknél ☐ igen, gyermekotthonban ☐ igen, utógondozói ellátásban ☐ nincs adat
Részt vett-e személyes gondoskodás keretében tartozó szakosított ellátásban?	☐ nem ☐ igen, idősek otthonában ☐ igen, pszichiátriai betegek otthonában ☐ igen, szenvedélybetegek otthonában ☐ igen, fogyatékos személyek otthonában ☐ igen, hajléktalanok otthonában ☐ nincs adat
Korábban vált-e emberkereskedelem áldozatává?	☐ igen ☐ nem ☐ nincs adat
6. AZ ÁLDOZAT MOZGÁSA, SZÁRMAZÁSA	
Származási helye:	(ország) (megye/tartomány) (település)
Az áldozattá válás helye (1):	(ország) (megye/tartomány) (település)
Az áldozattá válás helye (2):	(ország) (megye/tartomány) (település)
Az áldozattá válás helye (3):	(ország) (megye/tartomány) (település)
Hogyan utazott a kizsákmányolás helyszínére?	☐ nem volt utazás ☐ nincs adat ☐ önként, mégpedig: ☐ szervezetten, mégpedig: ☐ autó ☐ busz ☐ kisteherautó ☐ kamion ☐ vonat ☐ teherhajó ☐ személyszállító hajó ☐ repülő ☐ egyéb ☐ nincs adat
Utazás időpontja:	(indulás) (érkezés)
Ki fizette az utazást?	☐ saját maga ☐ szerelmi kapcsolata ☐ barátja ☐ családtagja, és pedig () szülő () gyermek () házastárs ☐ () élettárs () egyéb rokon ☐ munkáltatója ☐ dílere/futtatója ☐ egyéb hatalmi fölérendeltje ☐ egyéb ismerőse ☐ ismeretlen ☐ nincs adat
Országok, amiken keresztülutazott	
7. KINEK RÉVÉN KERÜLT EBBE A HELYZETBE? (TOBORZÁS)	
A toborzó az áldozatnak:	☐ családtagja, és pedig () szülő () gyermek () házastárs ☐ () élettárs () egyéb rokon ☐ barátja ☐ szerelmi kapcsolata ☐ munkáltatója ☐ dílere/futtatója ☐ egyéb hatalmi fölérendeltje ☐ egyéb ismerőse ☐ ismeretlen ☐ nincs adat

Azonosító adatlap az emberkereskedelem áldozatainak azonosításához – kérjük a C. részben megadott hozzájárulás esetén az ott megjelölt áldozatsegítő szolgálathoz eljuttatni! Hozzájárulás hiányában kérjük az anonim adatrögzítést!

A toborzó állampolgársága(i):	
A toborzó neme:	☐ nő ☐ férfi ☐ nincs adat
Születési éve:	(év)
Toborzás módja?	☐ újsághirdetésben ☐ interneten* ☐ állásajánlattal ☐ cégreklámmal ☐ emberrablással ☐ házassági ajánlattal ☐ adósságrendezés ☐ kényszerítéssel ☐ meggyőzéssel ☐ ismerős útján ☐ más személy által ☐ telefonon ☐ egyéb ☐ nincs adat
Ha interneten, akkor melyik honlapon?	☐ facebook ☐ Badoo ☐ egyéb
8. KIZSÁKMÁNYOLÁS	
A kizsákmányolás időtartama (hónapokban):	
A kizsákmányolás formája (kérjük a legjellemzőbb legfeljebb három megjelölését):	☐ utcai prostitúcióra kényszerítés ☐ nem utcai prostitúcióra kényszerítés (pl. bordély, escort) ☐ egyéb szexuális célú kényszerítés (pl. pornófilm) ☐ munkavégzésre kényszerítés iparban ☐ munkavégzésre kényszerítés mezőgazdaságban ☐ munkavégzésre kényszerítés szolgáltatásban ☐ munkavégzésre kényszerítés háztartásban ☐ kényszerkoldulás ☐ bűncselekményre kényszerítés ☐ emberi szerv tiltott felhasználása ☐ illegális örökbefogadás ☐ házasságra kényszerítés ☐ egyéb ☐ nincs adat
A kizsákmányolás során alkalmazott módszerek:	☐ fizikai erőszak ☐ pszichikai (lelki) bántalmazás ☐ szexuális bántalmazás ☐ az áldozat személyét érintő fenyegetés ☐ az áldozat hozzátartozóit érintő fenyegetés ☐ a hatósággal való fenyegetés ☐ adósságcsapda (uzsora) ☐ személyazonosító, illetve úti okmány elvétele ☐ jövedelem elvétele ☐ szabad mozgás korlátozása ☐ pszichotróp anyag/kábítószer fogyasztására kényszerítés ☐ pszichés vagy fogyatékos állapot kihasználása ☐ pornográf felvétel felhasználásával fenyegetés ☐ egyéb ☐ nincs adat
7. AZ ADATSZOLGÁLTATÓ TUDOMÁSA SZERINT MEGTETT INTÉZKEDÉSEK	
Az adatszolgáltató tudomása szerint az alábbi intézkedésekre került sor:	☐ feljelentés () Magyarországon () külföldön ☐ büntetőeljárás () Magyarországon () külföldön ☐ nyomozás elrendelése () Magyarországon () külf. ☐ vádemelés () Magyarországon () külföldön ☐ ítélet () Magyarországon () külföldön ☐ eljárás megszüntetése () Magyarországon () külf. ☐ gyermekvédelmi jelzés/eljárás ☐ egyéb ☐ nincs adat
Az adatszolgáltató tudomása szerint az áldozat az alábbi támogatásokban részesült:	☐ információ ☐ hazautaztatás ☐ jogi segítség ☐ szállás, elhelyezés ☐ egészségügyi ellátás ☐ pszichés segítség ☐ anyagi segítség ☐ továbbirányítás ☐ nem kért támogatást ☐ egyéb ☐ nincs adat
8. EGYÉB INFORMÁCIÓK, ÉSZREVÉTELEK	
Egyéb információk, megjegyzések:	
Megjegyzés1:	
Megjegyzés2:	

FELHASZNÁLT IRODALOM

Európai Bizottság: Guidelines for the identification of victims of trafficking in human beings. 2013. (A Migrációügyi és Uniói Belügyi Főigazgatóság jelentése). Elérhető: ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/e-library/docs/tbb-victims-identification/tbb_identification_en.pdf

ICMPD: Targeting Vulnerabilities: The Impact of the Syrian War and Refugee Situation on Trafficking in Persons. 2016. (A Nemzetközi Migrációs Politikát Fejlesztő Központ jelentése). Elérhető: www.icmpd.org/fileadmin/ICMPD-Website/Anti-Trafficking/Targeting_Vulnerabilities_Short_Version_EN__08-02_.pdf

IOM: Mixed Migration Flows in the Mediterranean and Beyond – The Human Trafficking and Other Exploitative Practices Prevalence Indication Survey. 2017. (A Nemzetközi Migrációs Szervezet elemzése). Elérhető: migration.iom.int/docs/Analysis_Flow_Monitoring_and_Human_Trafficking_Surveys_in_the_Mediterranean_and_Beyond_14_June_2017.pdf

MYRIA: Trafficking and Smuggling in Human Beings – Annual Report 2015. (A Belga Szövetségi Menekültügyi Központ jelentése). Elérhető: www.myria.be/files/Annual-report-2015-trafficking-and-smuggling-full.pdf

OSCE: Trafficking in Human Beings: Identification of Potential and Presumed Victims. 2011. (Az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet kiadványa). Elérhető: www.osce.org/secretariat/78849?download=true

UNODC: Global Report on Trafficking in Persons 2016. (Az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának jelentése). Elérhető: www.unodc.org/documents/data-and-analysis/glotip/2016_Global_Report_on_Trafficking_in_Persons.pdf

Vera Institute for Justice: Screening for Human Trafficking. 2014. 4–8. (Non-profit szervezet útmutatója az Egyesült Államok Igazságügyi Minisztériuma számára). Elérhető: www.ncjrs.gov/pdffiles1/nij/grants/246713.pdf

Windt Szandra (szerk.): Információs kézikönyv a Belgium, Hollandia és Magyarország között működő, az emberkereskedelem áldozatait segítő Transznacionális Irányítási Mechanizmusról. Budapest, Magyarország Belügyminisztériuma, 2015.

Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal

Immigration and Asylum Office

2017